

Носилац Пројекта
BTK REAL ESTATE DEVELOPMENT DOO
Параћин
Космајски пут бр. 1

СТУДИЈА
О ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ ЗА ПРОЈЕКАТ:
ФАЗНА ИЗГРАДЊАТУРИСТИЧКОГ КОМПЛЕКСА У ОКВИРУ
ЦЕЛИНЕ „ЕТНО НАСЕЉЕ“ $P_0 + C_{yt} + P_p + \Gamma_{al} + 2C + 2P_k$, НА
КП.БР.1912/1 КО БРЗЕЋЕ, ЛОКАЛИТЕТ „ЈАРАМ“, ОПШТИНА
БРУС
НЕТЕХНИЧКИ КРАЋИ ПРИКАЗ ПОДАТАКА

34 000 Крагујевац, ул. Саве Ковачевића 1, Тел: +381 (0) 34 337 199,
Факс: +381 (0) 34 337 237, www.ecourbo.com, e-mail: office@ecourbo.com

СТУДИЈА

**О ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ ЗА ПРОЈЕКАТ: :
ФАЗНА ИЗГРАДЊАТУРИСТИЧКОГ КОМПЛЕКСА У ОКВИРУ
ЦЕЛИНЕ „ЕТНО НАСЕЉЕ“ $P_0 + C_{ут} + P_p + G_{ал} + 2C + 2P_k$, НА
КП.БР.1912/1 КО БРЗЕЋЕ, ЛОКАЛИТЕТ „ЈАРАМ“, ОПШТИНА
БРУС**

НЕТЕХНИЧКИ КРАЋИ ПРИКАЗ ПОДАТАКА

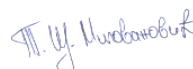
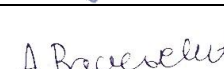
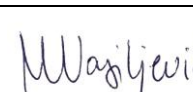
Број предмета: 186-1/23

**ИЗРАДА СТУДИЈЕ
ECOlogica URBO DOO
Крагујевац**

Директор:
Евица Рајић, дипл.еколог

Крагујевац, новембар 2023. године

НОСИЛАЦ ПРОЈЕКТА	BTK REAL ESTATE DEVELOPMENT DOO Параћин Космајски пут бр. 1 По Овлашћењу од 17.05.2023. године	
ИЗРАДА ЗАХТЕВА	ECOlogica URBO DOO Крагујевац Ул. Саве Ковачевића бр.1	
ОДГОВОРНО ЛИЦЕ	Евица Рајић, дипл. еколог	
ЕЛЕКТРОНСКИ ПОТПИС		
	Марија Бабић, мастер биолог - еколог	
	Светлана Ђоковић, дипл. еколог	
	Марин Рајић, дипл. инж. електротехнике лиценца бр. 353 5027 03	
	Тијана Цветковић Миловановић, мастер еколог	
	Звездана Новаковић, мастер инж. технологије	
	Невена Зубић, мастер хемичар	
	Анђела Васиљевић, дипл еколог	
	Марта Васиљевић, правник	
	Гоца Дамљановић, техничар специјалиста	

ТЕКСТУАЛНИ ДЕО

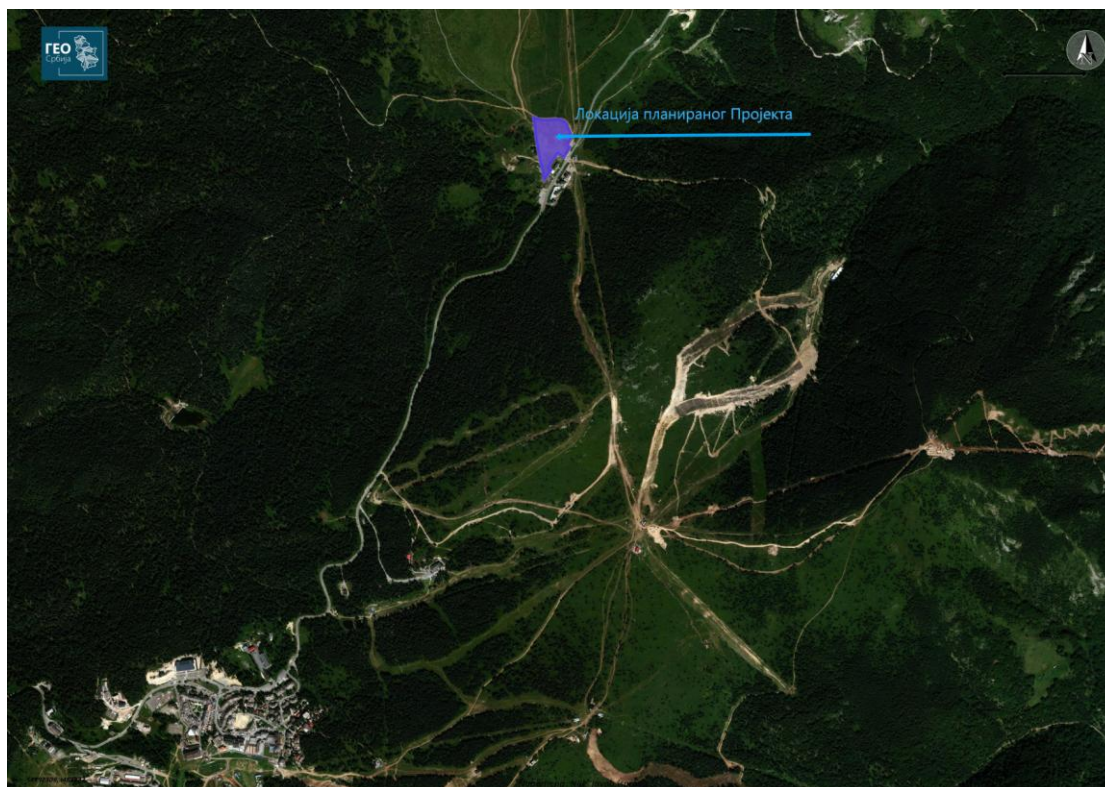
НЕТЕХНИЧКИ КРАЋИ ПРИКАЗ ПОДАТАКА

Предмет Студије о потреби процене утицаја на животну средину је Фазна изградња туристичког комплекса у оквиру Целине „Етно насеље“ $P_0 + C_{yt} + P_p + G_{al} + 2C + 2P_k$, на кп.бр. 1912/1 КО Брзеће, локалитет „Јарам“, општина Брус.

ОПИС ЛОКАЦИЈЕ

Просторно, локација планираног Пројекта се налази:

- југозападно од административног центра општине Брус, на удаљености од 18,80 km;
- западно од центра насеља Брзеће на удаљености од 4,7 km;
- североисточно од Туристичког центра „Копаоник“ на удаљености од 2,5 km.

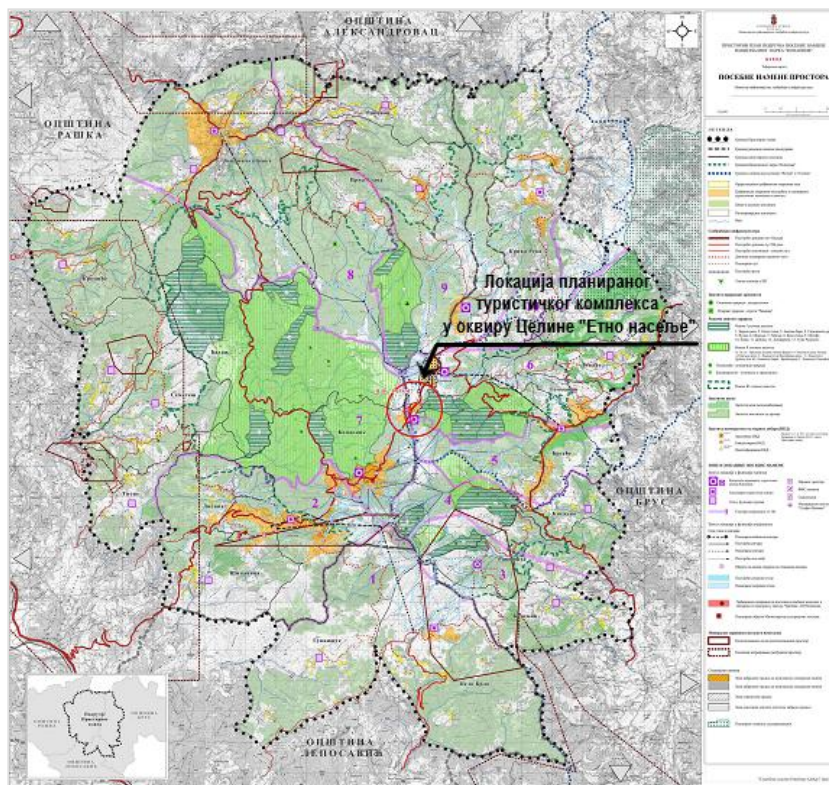

Слика бр. 1: Макролокацијски приказ локације Пројекта

Плански посматрано, локалитет „Јарам“ се налази:

- у обухвату Просторног плана подручја посебне намене Национални парк Копаоник (Уредба о утврђивању Просторног плана подручја посебне намене Националног парка Копаоник („Сл. гласник РС“, бр. 89/16));
- у границама Измене и допуне Плана детаљне регулације „Јарам“ („Сл.лист општине Брус“, бр. 7/18).

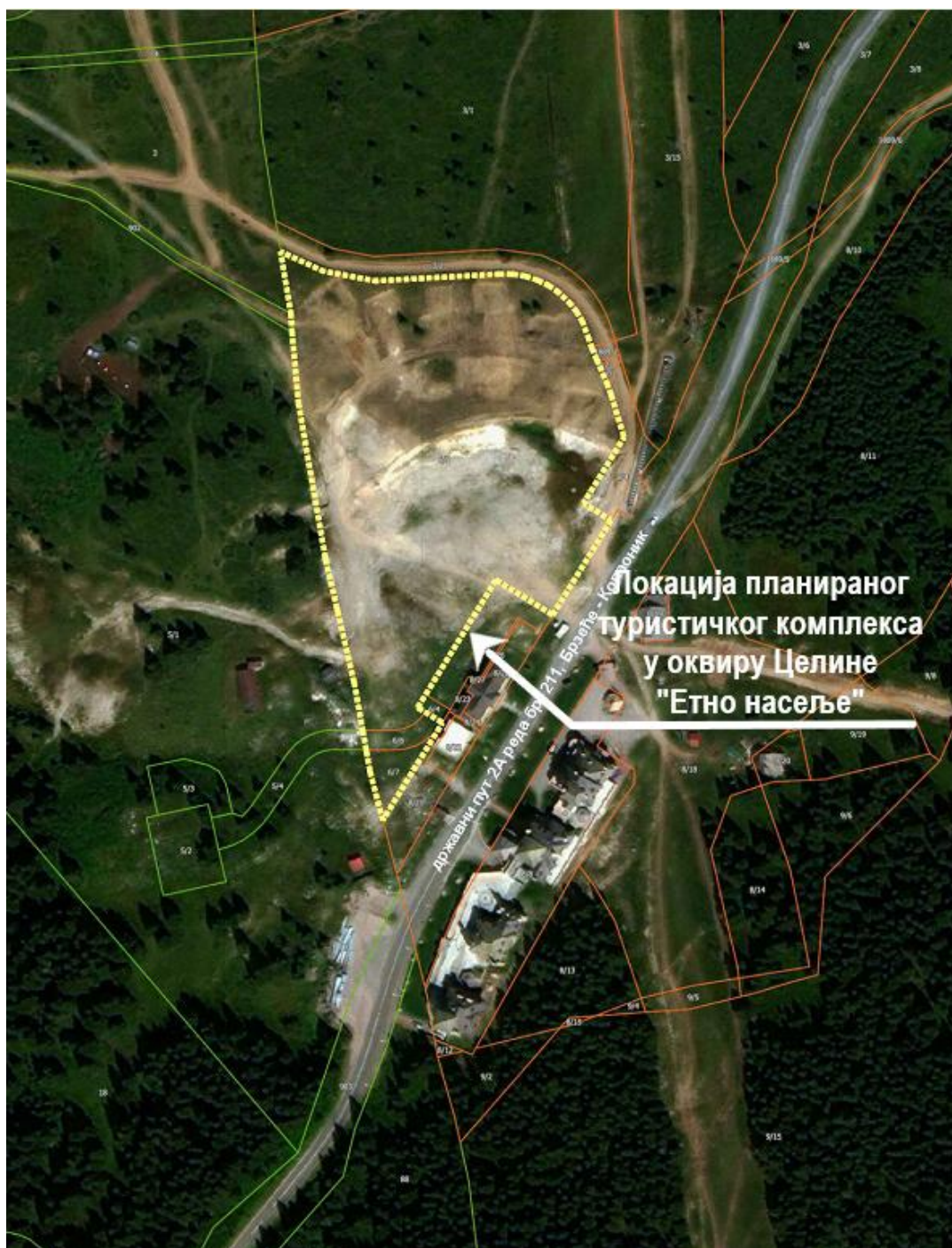
Локалитет „Јарам“ се налази у општини Брус, на траси Државног пута 2А реда бр. 211, на граници са општином Рашка, у границама Националног парка „Копаоник“, у режиму заштите III степена. Локалитет „Јарам“ налази се у планинском појасу пашњака, ливада и шума.

Слика бр. 2: Макролокацијски приказ локације Пројекта (Реферална карта, ППППН НП Копаоник)

Микролокацијски посматрано, на предметној локацији нема изграђених објеката, а од постојећих садржаја у непосредној близини налазе се:

- апартмани „King Place“ југостично уз границу планираног Пројекта;
- смештајни туристички капацитети, апартманског типа - „Пансион етно насеља“ (кога сачињавају 4 виле: „Анастасија“, „Јелена“, „Симонида“ и „Теодора“) и „Национална кућа Брус“, југоисточно од локације Пројекта на удаљености од око 100 m;
- полазне деонице ски-лифтова „Караман“ (према гребену Караман) и „Јарам“ (према гребену Гобелја) југоситочно од локације на удаљености од око 80 m;
- Државни пут IIА реда бр. 211 (пут Копаоник-Брзеће), тангира локацију Пројекта са југоисточне и јужне стране и представља приступну саобраћајницу;
- са северне стране локацију тангира земљани пут који води ка локалитету „Лисичја стена“.

Слика бр. 3: Микролокацијски приказ локације Пројекта - Обухват анализираног подручја (границе Урбанистичког пројекта за планирани Пројекат - ортофото (извор: „ГЕОСРБИЈА”)

Терен локалитета „Јарам” је у паду од севера ка југу и истоку. На локацији која је, Урбанистичким пројектом детаљно разрађена, карактеристична су два платоа са међусобном висинском разликом од око 7,5 m. Коте природног терена су од 1787,30 до 1789,70 mnm (доњи плато) и од 1797,20 до 1801,09 mnm (горњи плато). Постојећи начин коришћења земљишта предметне локације су пашњаци са веома мало заступљеним шумским фондом. Подручје планираног туристичког комплекса је у оквиру Националног парка „Копаоник”.

Локација планираног Пројекта се налази у оквиру простора јавног скијалишта, уз ски стазу и ски лифт Јарам и уз Државни пут II реда, односно да се непосредно ослања на

простор, планским документима утврђених граница јавног скијалишта, у складу са Условима Скијалишта Србије 07 бр.1564 од 15.12.2022.године.

У поступку вредновања и анализе просторних, урбанистичких и еколошких услова за реализацију планираног Пројекта, посебна пажња је посвећена поштовању услова и мера за режим заштите III степена Националног парка „Копаоник“.

Локација предметног Пројекта, припада сеизмичкој зони од 8° по скали MCS за повратни период од 475 година.

Увидом на терену, као и на основу података из просторно планске, урбанистичке документације, Централног регистра Завода за заштиту природе Републике Србије, реализација планираног Пројекта је могућа уз поштовање услова прописаних Решењем о условима заштите природе Министарства заштите животне средине, бр.353-02-4645/2022-04 од 18.01.2023.године.

Закључак: Реализација Пројекта: Фазна изградња туристичког комплекса у оквиру Целине „Етно насеље“ $P_0 + C_{yt} + P_p + G_{ал} + 2C + 2P_k$, на кп.бр.6/5, 6/6 и 6/7 КО Брзеће, локалитет „Јарам“, општина Брус, је прихватљива и еколошки одржива, уз поштовање и примену:

- мера и услова заштите природе прописаних Решењем о условима заштите природе Министарства заштите животне средине, бр.353-02-4645/2022-04 од 18.01.2023.године;
- намене простора, правила коришћења и уређења земљишта и изградње објеката у заштићеном подручју, односно режиму заштите III степена Националног парка „Копаоник“, у складу са Просторним планом подручја посебне намене Национални парк Копаоник (Уредба о утврђивању Просторног плана подручја посебне намене Националног парка Копаоник („Сл. гласник РС“, бр. 89/16));
- правила уређења и грађења у грађевинском подручју у складу са Измени и допуни Плана детаљне регулације „Јарам“ („Сл.лист општине Брус“, бр. 7/18);
- правила препарцелације и изградње, у складу са Урбанистичким пројектом за препарцелацију и изградњу туристичког комплекса на локацији „ЈАРАМ“ на Копаонику (катастарске парцеле бр. 6/5, 6/6, и 6/7 К.О. Брзеће), ПОТВРДА Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре Сектора за просторно планирање и урбанизам Број: 350-01-00149/2022-11 од 10.10.2022. године.

За предметни Пројекат: Фазна изградња туристичког комплекса у оквиру Целине „Етно насеље“ $P_0 + C_{yt} + P_p + G_{ал} + 2C + 2P_k$, на кп.бр.1912/1 КО Брзеће, локалитет „Јарам“, општина Брус, урађен је и потврђен Урбанистички пројекат за препарцелацију и изградњу туристичког комплекса на локацији „Јарам“ на Копаонику (кп.бр. 6/5, 6/6 и 6/7 КО Брзеће), ПОТВРДА Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре Сектора за просторно планирање и урбанизам Број: 350-01-00149/2022-11 од 10.10.2022. године, а саставни део Урбанистичког пројекта је и Идејно решење („LKV CENTAR“ д.о.о., Београд). Анализирани простор, предмет процене утицаја, су кп.бр. 1912/1 КО Брзеће, на локалитету „Јарам“ на Копаонику, у општини Брус. Према подацима из Катастра, укупна анализирана површина, која представља и обухват УП-а износи 19.982 m². Према Измени и допуни Плана детаљне регулације локалитета „Јарам“ на Копаонику у општини Брус („Сл. лист општине Брус“, бр. 04/18), део кп. бр. 6/5 КО Брзеће, површине око 11 m² се изузима се за ширење регулације општинског пута „С1“. Према Плану, укупна површина комплекса „Етно насеље“ (целина „ЕН“) износи 19.971,00 m².

Приказ потребних површина за изградњу планираног комплекса:

- Укупна БРГП надземно = **31.145,83m²**;
 - Објекат бр. 1 = 4.374,44m²;
 - Објекат бр. 2 = 4.685,14m²;
 - Објекат бр. 3 = 5.227,17m²;
 - Објекат бр. 4 = 7.983,81m²;
 - Објекат бр. 5 = 8.875,27m²;
- Укупна БРУТО површина = **41.183,90m²**;
 - Објекат бр. 1 = 6.032,37m²;
 - Објекат бр. 2 = 5.776,86m²;
 - Објекат бр. 3 = 9.640,01m²;
 - Објекат бр. 4 = 9.321,74m²;
 - Објекат бр. 5 = 10.412,92m²;
- Укупна НЕТО површина = **34.736,15m²**;
 - Објекат бр. 1 = 5.125,27m²;
 - Објекат бр. 2 = 4.851,80m²;
 - Објекат бр. 3 = 8.386,36m²;
 - Објекат бр. 4 = 7.787,99m²;
 - Објекат бр. 5 = 8.584,73m²;
- Укупна БРУТО површина приземља = **5.829,40m²**;
 - Објекат бр. 1 = 1.019,87m²;
 - Објекат бр. 2 = 1.076,80m²;
 - Објекат бр. 3 = 840,46m²;
 - Објекат бр. 4 = 1.338,59m²;
 - Објекат бр. 5 = 1.553,68m².

Локација предметног Пројекта, припада сеизмичкој зони од 8° по скали MCS за повратни период од 475 година.

На локацији и у окружењу није примећено, нити забележено слегање терена, ерозија, клизишта и друге појаве нестабилности. Предметна локација се налази на терену који није подложен разорним земљотресима.

Прикључивање планираног Пројекта на водоводну и канализациону мрежу вршиће се према условима ЈКП „Расина“ бр.061/22 од 14.06.2022. године.

За предметну КП постоје услови за прикључак на водоводну мрежу јер се водоводна мрежа налази на суседној парцели уз државни пут IIА реда. Инвеститор сходно својим потребама и условима других ЈП може одабрати најповољније место за прикључење. Притом треба добити сагласност ЈП „Путеви Србије“ за подбушивање државног пута.

Клима Копаоника обележена је са преко 200 сунчаних дана годишње због чега и носи назив „планина сунца“. Копаоник се налази на прелазу приморске ка континенталној клими. Јужни положај масива, заравњеност и отвореност терена спречава дуготрајно задржавање облачности над планином. Хладни и тежи ваздух задржава се у околним долинама тако да зимске температуре нису много ниске. Средња годишња температура Равног Копаоника је 3,7 °С. Снегови са извесним одступањима падају крајем новембра и трају до месеца маја, просечно 180-230 дана годишње. Падавине су у просеку веће од 1000 mm годишње.

Анализа и вредновање предметне локације, непосредног и ширег окружења са аспекта положаја осетљивих и повредивих објеката и површина (зона становања, изворишта водоснабдевања, заштићених зона, осталих осетљивих и повредивих садржаја и медијума животне средине), може се закључити да је локација за реализацију

планираног Пројекта прихватљива уз примену свих пројектованих и планираних мера заштите животне средине, односно мера превенције, спречавања и отклањања свих значајних утицаја на животну и друштвену средину, као и мера еколошког мониторинга.

ОПИС ПРОЈЕКТА

Планирани Пројекат: Фазна изградња туристичког комплекса у оквиру Целине „Етно насеље“ $P_0 + C_{yt} + P_p + G_{al} + 2C + 2P_k$, на кп.бр.1912/1 КО Брзеће, локалитет „Јарам“, општина Брус, чине 5 објеката:

- **Објекат бр.1** - Стамбено-пословни објекат, спратности $P_0 + C_{yt} + P + 2 + P_k$;
- **Објекат бр.2** - Стамбено-пословни објекат, спратности $C_{yt} + P + 2 + P_k$;
- **Објекат бр.3** - Стамбено-пословни објекат са подземном гаражом и спа-центром, спратности $P_0 + P + G_{al} + 2 + 2P_k$;
- **Објекат бр.4** - Стамбено-пословни објекат са подземном гаражом, спратности $P_0 + P + G_{al} + 2 + 2P_k$;
- **Објекат бр.5** - Апатмански хотел са подземном гаражом, спратности $P_0 + P + G_{al} + 2 + 2P_k$.

Туристички комплекс је обликован у форми затвореног блока са два унутрашња платоа, доњим и горњим, чије је формирање условљено постојећом морфологијом терена. Објекти 3, 4 и 5 припадају доњем платоу док објекти 1 и 2 припадају горњем платоу. Сваки објекат комплекса представља и целину коју је могуће градити као и посебну фазу те је могуће комплекс градити у пет фаза. Максимални капацитет комплекса и комфор за кориснике комплекса достиже се тек након изградње свих пет обј. Садржај планираног туристичког комплекса чине:

Објекат бр.1 – У подруму објекта на коти +1791,00 (0.20m) смештена је конгресна сала нето површине 365,99m² која је у директној функционалној вези са хотелом – објекат 5, а до изградње истог, као директна комуникација користиће се степениште и лифт улаза 1B објекта 1 – фазе 1. Такође са стране је обезбеђен додатни излаз у случају неопходне евакуације. Светла висина конгресне сале је од 460cm до 571cm. У сутурену на коти 1795.80 (+5.00m) је смештена скијашница са ормарићима за складиштење скија – укупно 207, сервис за поправку, издавање и одржавање ски опреме и вертикалне комуникације. Скијашница је намењена свим корисницима туристичког комплекса и повезана је директно са топлом променадом и излазом ка ски стазама. Из сутурена је предвиђен главни излаз ка ски лифтовима и ски пасарели. Светла висина сутурена је од 290cm (спуштен плафон) до 320cm. У приземљу су смештени улази 1A и 1B ка горњим етажама, пословни простори и вертикалне комуникације. Светла висина приземља је 300cm (спуштен плафон). На првом, другом спрату као и на поткровљу 1 предвиђени су апартмани за продају, укупно 48 апартмана (улаз 1 A 24 апартмана и улаз 1B 24 апартмана). Апатмани су са по једним или два лежаја, површине од 42m² до 72m². У оквиру сваког апартмана пројектован је мокри чвор, кухиња и спаваћа соба док у појединим луксузним апатманима има и пратећих садржаја као што су радна соба, градеробер и сл. Апатмани немају терасе због климатских услова карактеристичних за локацију на којој се граде. Светла висина спратова је 275cm док је поткровља од 130cm до 275cm. Вертикалне комуникације у објекту су решене са два лифта носивости по 630kg или 8 особа, и са два степеништа ширине кракова 132-120cm.

Објекат бр. 2 – У сутурену објекта на коти +1795.80m (+5.00m) је смештена скијашница са ормарићима за складиштење скија – укупно 70 и вертикалне комуникације. Скијашница је намењена свим корисницима туристичког комплекса и повезане су са директно топлом променадом и излазом ка ски стазама. Скијашница објекта 2 надовезује се са скијашницом објекта 1 и на тај начин формира функционалну целину. Светла висина сутурена је 340cm. У приземљу на коти +1799,20m (+8.40m) су

смештени улази 2А и 2В ка горњим етажама, скијашнице (укупно 18 ски остава), пословни простори, апартмани за продају, укупно 5 апартмана и вертикалне комуникације. Светла висина приземља је 300см (спуштен плафон). На првом, другом спрату као и на поткровљу 1 предвиђени су апартмани за продају, укупно 49 лежаја, површине од 38m² до 98m². У оквиру сваког апартмана пројектоцан је мокри чвор, кухиња и спаваћа соба док у појединим луксузнијим апартманима има и пратећих садржаја као што су радна соба, гардеробер и сл. Апартмани, као и у објекту 1, немају терасе због климатских услова акarakterистичних за локацију на којој се граде. Светла висина спратова је 275см док је поткровља од 130см до 275см. У објекту у делу приземља налазе се пословни простори као и заједнички простори намењени власницима апартмана м са садржајима као што су простор за игру деце, билијар и сл. Вертикалне комуникације у објекту су решене са два лифта носивости по 630kg или 8 особа, и са два степеништа ширине кракова 120-132см.

Објекат бр. 3 - У подруму објекта на коти +1786,70m (-4,10m) смештене су подземна гаража, техничке просторије и вертикалне комуникације. Светла висина подрума је 390см. У приземљу на коти +1790,80m (0.00m) и на галерији на коти +1794,90m (+3.60m) смештени су пословни простори - локали, улази А и Б ка горњим етажама са апартманима као и СПА центар са затвореним базеном. СПА центар је делимично укопан у горњи плато док једним делом има панорамски поглед на доњи плато. Светла висина приземља и галерије је по 340см. Галерија је саставни део доње етаже са могућношћу приступа и са топле променаде на галерији. Објекат је тако пројектован да се након галерије изнад приземља формирају две одвојене куле, и то стамбена 3А и пословна 3Б, са посебним вертикалним комуникацијама и улазима. У кули 3А пројектовано је укупно 11 апартмана док је у кули 3Б пројектовано укупно 13 пословних апартмана. Пословни апартмани у кули Б су намењени будућим канцеларијама управе Националног парка, туристичке организације, Србијашуме, ски школама, спортским и рекреативним удружењима. Апартмани у кули А су са по једним лежајем, површине од 35m² до 132m². У оквиру сваког апартмана пројектован је мокри чвор, кухиња и спаваћа соба док у појединим луксузнијим апартманима има и пратећих садржаја као што су радна соба, гардеробер и слично. Апартмани немају терасе због климатских услова карактеристичних за локацију на којој се граде. Светла висина поткровља је од 150см до 280см. У кули А објекта на другој стамбеној етажи је пројектован заједнички простор намењен власницим апартмана, са садржајима као што су простор за игру деце, билијар, камин сала. Вертикалне комуникације у објекту су решене са два лифта носивости по 630kg или 8 особа, и са два степеништа ширине кракова 125см. У оквиру објекта бр.3 решена је и јавна вертикална комуникација између горњег и доњег платоа са два лифта носивости по 630kg или 8 особа, и са два степеништа ширине кракова 125см унутар објекта као и два спољна степеништа ширине кракова 180см.

Објекат бр. 4 - У подруму објекта на коти +1786,70m (-4,10m) смештене су подземна гаража, техничке просторије и вертикалне комуникације. Светла висина подрума је 390см осим у делу подрума испод платоа где ће се висина умањити за око 60см како би се оставило места за насипање земље и потребну дренажу и хидроизолацију кровне плоче изнад гараже. У приземљу на коти +1790,80m (0.00m) и на галерији на коти +1794,90m (+3.60m) смештени су пословни простори - локали и улази А и Б ка горњим етажама са апартманима. Светла висина приземља и галерије је по 340см. Галерија је саставни део доње етаже са могућношћу приступа и са топле променаде на галерији. На првом, другом спрату као и на поткровљу 1 и 2 планирани су апартмани, укупно 62 апартмана (улаз 4А 35 апартмана и улаз 4Б 27 апартмана). Ови апартмани су са по једним или два лежаја, површине од 36m² до 173m². У оквиру сваког апартмана пројектован је мокри чвор, кухиња и спаваћа соба док у појединим луксузнијим апартманима има и пратећих садржаја као што су радна соба, гардеробер и слично. Апартмани немају терасе због климатских услова карактеристичних за локацију на којој се граде. Светла висина спратова је 280см док је поткровља је од 150см до 280см. У објекту на појединим стамбеним етажама су планирани заједнички

простори намењени власницим апартмана, са садржајима као што су простор за игру деце, билијар, камин сала и слично. Вертикалне комуникације у објекту су решене са два лифта носивости по 630kg или 8 особа, и са три степеништа ширине кракова 125cm.

Објекат бр.5 апартмански хотел - У подруму објекта на коти +1786,70m (-4,10m) смештене су подземна гаража, пансионски ресторан за госте хотела површине 409m², главна кухиња хотела површине 177m², перионица, техничке просторије, гардеробе и мокри чворови за запослене, мокри чворови за госте хотела и вертикалне комуникације. Светла висина подрума је 390cm осим у делу подрума испод платоа где ће се висина умањити за око 60cm како би се оставило места за насипање земље и потребну дренажу и хидроизолацију кровне плоче изнад гараже. У приземљу хотела на коти +1790,80m (0.00m) смештен је главни улаз са холем и рецепцијом, канцеларијски блок за менаџмент туристичког комплекса, лоби бар 194m², ресторан за госте хотела површине 173m², играоница за децу, продавница сувенира, мокри чворови за госте, вертикалне комуникације и топла веза са конгресном салом. Светла висина приземља је 340cm. На галерији на коти +1794,90m (+3.60m) се налазе хотелски ресторан са камином и клуб бар у чијем наставку је билијар сала. Светла висина галерије је 340cm. Галерија је саставни део доње етаже са могућношћу приступа и са топле променаде на галерији. У оквиру зграде апартманског хотела пројектовано је укупно 70 апартмана. Ови апартмани су са по једним лежајем, површине од 35m² до 161m². У оквиру сваког апартмана пројектован је мокри чвор, кухиња и спаваћа соба док у појединим луксузнијим апартманима има и пратећих садржаја као што су радна соба, гардеробер и слично. Апартмани немају терасе због климатских услова карактеристичних за локацију на којој се граде. Светла висина спрата је 280cm. Светла висина поткровља је од 150cm до 280cm. Вертикалне комуникације у објекту су решене са два лифта носивости по 630kg или 8 особа, и са три степеништа ширине кракова 205cm у главном холу, 180cm и 145cm.

СПА центар са затвореним базеном - На галерији објекта број 3 са улазом на коти +1794,90m (+3.60m) са топле променаде смештен је СПА центар који се састоји од следећих карактеристичних целина:

- улазни део са свлачионицама и мокрим чворовима на површини од око 190m²;
- затворени базен димензија 20,00m x 9,20m са простором за лежаљке и панорамским погледом на доњи плато на површини од око 445m²;
- СПА центар са сланом собом, финском сауном, руском бањом, парним купатилом, топлим клупама, хидромасажном кадом, хладним слаповима и тропским кишама на површини од око 135m²;
- просторије за масажу (три масерске собе) са малом гардеробом и пријемним пултом и са додатним улазом са горњег платоа на површини од око 120m².

Својим волуменом спа центар се налази највећим делом испод горњег платоа, док је једном страном оријентисан ка доњем платоу. Страну спа центра ка доњем платоу чини стаклена фасада са претежно јужном оријентациом.

Конгресна сала – Конгресна сала и ако у директној функционалној вези са хотелом планирана је за изградњу у првој фази изградње испод објекта бр. 1. Конгресна сала је нето површине 365,99m². Конгресна сала има капацитет 262 особа. И ако се конгресна сала налази у подруму објекта 1 горњег платоа кота њеног пода и улаза је у нивоу приземља доњег платоа на коти +1791,00 (0,20m). Светла висина конгресне сале је од 460cm до 571cm. Сала тренутно има један главни приступ преко степеништа и лифта 1В објекта 1, као и обезбеђен излаз у случају неопходне евакуације. Са изградњом објекта 5, конгресна сала имаће главни приступ из овог објекта.

Топла променада - У нивоу сутурена и приземља, формирана је пословно услужна зона која повезује објекта и омогућава лаку комуникацију између објекта и од смештајних јединица (апартмана) ка скијашницама и излази на ски стазу дуж које се

налази пословни простори који би корисницима комплекса нудили могућност целодневног уживања и забаве током читаве године. Ширина комуникације креће се од 227cm до 295cm, у најширем делу.

Паркирање - На нивоу целог туристичког комплекса планирана су четири паркинга на парцели и једна подземна гаража. Паркирање на парцели омогућено је на паркингу у јужном делу парцеле, малим паркингом код кружног пута у северном делу парцеле, подужном паркингу дуж интерне саобраћајнице унутар комплекса која се протеже у правцу југ-север, и паркингом дуж општинског пута у североисточном делу парцеле са укупно 93 паркинг места за путничке аутомобиле и 1 паркинг место за туристички аутобус. Подземна гаража функционише као јединствена целина и налази се на коти +1786,70m (-4,10m). Планирана је велика подземна гаража са два улаза са по једном траком у оба смера. Ширина интерне саобраћајнице у гаражи је 620cm. Ширина улазних врата је 570cm. У гаражи је предвиђен потребан број излаза за пешаке и то 8 излаза ка улазима у објекте и хотел и 1 излаз директно на доњи плато. Излази су обезбеђени потребним просторијама за надпритисак. Степеништа која воде ка објектима имају и лифтове носивости 630kg, односно 8 особа. Приступне рампе су двосмерне са нагибом коловоза од 12% и 11,42%. Гаража је планирана за изградњу у трећој фази када би се изградио објекат број 3 те би подземна гаража по окончању градње била функционална у целости, са две двосмерне приступне рампе и укупном површином која би је сврстала у ред великих гаража. Укупан број паркинг места за путничке аутомобиле у гаражи је 150. У подземној гаражи као и на паркинзима на парцели планиран је одређен број паркинг места (минимум 5% од укупног броја паркинг места) за особе са инвалидитетом димензија мин500x370cm или већа. Остала паркинг места на паркинзима на парцели су димензија мин250x500cm или већа док су у подземној гаражи мин250x600cm или већа. Поред улаза у сам комплекс Планом је планирано и јавно паркиралиште са укупно 28 паркинг места. Минимални потребан број паркинг места је 236ПМ.

Конструкција - Основни конструктивни систем објекта је скелетни армирано-бетонски систем са носећим стубовима и гредама. Темељење објекта је предвиђено на више кота, и то темељном контра плочом дебљине и темељи самци повезани темељним гредама. Међуспратна конструкција је армирано бетонска дебљине 20cm. Спољни зидови подрума су од армираног бетона дебљине 25cm, како би се неутралисали спољни притисци подземне воде. Спољни зидови делова сутерена и приземља који се налазе у делу насипа око објекта зидају се бетонским блоком дебљине 25cm. Преградни зидови унутар објекта су од шупљег преградног блока дебљине 12cm са изведеним хоризонталним сручима у висини надвратне греде. Фасадни зидови су зидани гитер блоком дебљине 20cm. Кровна конструкција је од дрвета, вишеводна, нагиба 55°. Кровни покривач су цреп црне или тамно сиве боје. Она је пројектована као АВ конструкција са које се оснива додатна дрвена конструкција састављена од рогова који се ослањају на венчанице, рожњаче и сламењачу. Рожњаче и сламењача преко столица преносе оптерећење делимично на кровну плочу и делимично на АВ зидове. Таваницу конгресне сале, у објекту 1 обима сса 72,40m и површине сса 283,90m² је формирана од међусобно управних греда висине 100cm и ширине 20cm, које заједно са плочом дебљине 15cm чине касетну таваницу. Размаци греда се крећу од 111cm до 162cm. Сви елементи израђени су од бетона класе C35/45. Армирано бетонска језгра (лифт и степенишно језгро) су такође АВ платна дебљине d=20cm. Унутрашњи АВ зидови и стубови су повезани АВ гредама димензија 20/30cm. Вертикална комуникација у објекту се обавља лифтовима и степеништима која су армиранобетонске коленасте плочне дебљине 15cm. Сви елементи израђени су од бетона класе C35/45.

Материјализација - Фасада објекта је завршно обрађена каменим плочицама, дрвеним талпама и декоративним фасадним малтером заглађене структуре. Приликом облагања делова фасаде природним каменим плочицама обавезно је поштовати

техничке услове за облагање каменом - СРПС У.Ф7.010 Природни камен. На висинама до 3,00m камен се лепи одговарајућим лепком, а на већим висинама потребно је обезбедити додатно причвршћивање камена за подлогу. Дрвена облога се састоји од профилисаних дрвених талпи димензија, хоризонтално постављених на дрвену подконструкцију. Дистанциране од термике око 2cm како би се омогућило константно проветравање ових делова фасаде и сушење дрвета, испуна између дрвене подконструкције је камена вуна каширана ка спољној страни. Талпе су заштићене лаком на воденој бази за екстеријер са пигментима отпорним на деградирајуће дејство УВ зрачења. Ограде на француским балконима и прозорима са ниским парапетом су од металних челичних поцинкованих профила завршно бојених бојом за метал у тону РАЛ 7016. Рукохват оградe је на висини 110cm од готовог пода. Дрвени декоративни делови оградe су заштићене лаком на воденој бази за екстеријер са пигментима отпорним на деградирајуће дејство УВ зрачења. Спољна столарија је од алуминијумских профила са термопрекидом у боји РАЛ7016 типа Алумил серије С60-11600 и ролетни серије М13800. Гума у црној боји. Оков је Рото НТ. Ролетне су скривене у термици фасаде. Ролетне су алуминијумске у боји прозорских профила. Балконска врата имају термо праг од Алу профила за издизање врата до нивоа готовог пода. Спољна столарија на пословним деловима, улазу и у ветробрану је од алуминијумских профила са термопрекидом у антрацит боји РАЛ7016 типа Алумил серије С60-11600. Профили су обликовани са равним странама. Гума у црној боји. Оков је Рото НТ. Стакло је двослојно термоизолационо стакло, типа 4+16+4, нискоемисионо, са коморама пуњеним аргоном. Праг на вратима је алуминијумски максималне висине 2cm. Сав пратећи оков је укључен.

Спољна столарија у делу главног улазног хола и ресторана хотела је типа континуалне фасаде у антрацит боји РАЛ7016 типа Алумил серије СМАРТИА М50 комплетан фасадни систем са алуминијумским вертикалама ојачана челичним профилима. Видљива ширина вертикала и хоризонтала 50mm. Унутар фасадног растера предвиђена је монтажа прозора или врата од компатабилних алуминијумских профила са термопрекидом исте или бољих термичких карактеристика као и исте боје. Планирана су два типа ограда степеништа и галерија. Тип 1 од браварских профила, 10x40, 20x40 и 40x40 са металним рукохватом. Сви метални делови се штите антикорозивним премазом, темељницом и завршно боје бојом за метал црне боје. Висина оградe је 110cm од готовог пода. Тип 2 Алумил СМАРТИА М8200 ограда од стакла, са доњим носецим профилем монтираним на подлогу, стакло је ламелирано дебљине 10+10mm. Доњи носач се испоручује са декоративном капом-облогом од пластифицираног лима у тону спољне столарије. Рукохват је типа мини квадратна лајсна у ширини стакла. Укупна висина оградe мерено од завршно обрађеног пода обе оградe је 110cm. Подови у заједничким просторијама, у кухињама и купатилима су од гранитних плочица дебљине 0.90 cm, противклизне. Гранитне плочице се полажу на слоју одговарајућег лепка типа ЦМ16 или у слогу по избору пројектанта са фугнама ширине 2mm заливеним фуг масом у тону плочица. У стамбеним просторијама (собе и дневни боравци) предвиђени су подови од природног храстовог паркета дебљине 22mm. Под у подрума је бетонски.

Плафони и зидови се глетују и боје у бело осим у кухињама и купатилима где се зидови облажу гранитним плочицама. Гранитне плочице се полажу на слоју одговарајућег лепка у слогу по избору пројектанта са фугнама ширине 2mm заливеним фуг масом у тону плочица. Плафони у купатилима апартмана се спуштени испод развода водовода и канализације и израђени су од влагоотпорних гипс-картон плоча на металној подконструкцији. У хотелу и пословним просторима планирани су плафони од гипс картонских плоча типа Кнауф, на потребној металној подконструкцији и у од спуштених растер плоча од природног гипса, димензија 60x60 cm и металне потконструкције од главних Т профила и ободних Л профила. Плафони и зидови конгресног центра и спа центра биће дефинисани посебним елаборатима. Унутрашња врата у апартманима са вратним крилом дебљине 40mm од дрвеног рама са испуном

од картоског саћа и облогом од фурнираног медијапана. Штокови су од дрвета, первајзи су штелујући од фурнираног медијапана ширине 7cm и дебљине 18mm. Фурнир и дрво је храст. Сва врата су опремљена штелујућим шаркама, бравом и са три кључа, осим врата на мокрим чворовима станова која имају браву са цилиндром за брзо закључавање без кључева. Улазна врата апартмана су сигурносна противпровална. Део унутрашњих врата и преграда је од алуминијумских профила као профили спољне столарије.

Кровна конструкција је од дрвета, вишеводна, нагиба 55°. Кровни покривач су цреп црне или тамно сиве боје. Олучне хоризонтале и вертикале као и окапнице прозора су од челичног поцинкованог и пластифицираног лима у тону фасаде и спољне столарије у зависности од места уградње.

Термоизолација фасадних зидова је од фасадних изолационих плоча од камене вуне топлотне проводљивости $\lambda_D = 0,034 \text{ W/MK}$ отпорности на пожар А1, дебљине 10cm типа URSA FDP 3. Истих карактеристика. Остали делови објекта су термички изоловани у складу са захтевима из Елабората енергетске ефикасности.

Обрада унутрашњих зидова се изводи малтерисањем зидова продужним малтером 1:3:9 у два слоја, глетовањем и бојењем полудисперзијом. Ходници објекта и степенишни простори, у делу према грејаним просторијама, облажу се каменом вуном $d=5\text{cm}$, затим се глетују и боје полудисперзијом. У делу где се зидови налазе између станова формира се зид који је обострано обложен каменом вуном $d=3\text{cm}$, ради бољег постизања звучне изолације, као I тип сендвич зида који између блокова има изолацију $d=5\text{cm}$. У тоалетима и купатилима зидови се облажу керамичким плочицама до плафона, а у кухињи до висине од 1.50m. Све плочице се постављају на лепку.

Обрада плафона у апартманима и локалима се предвиђа спуштени плафон, од гипскартонских плоча на потконструкцији. Плафони се глетују и боје полудисперзијом.

Обрада подова грејаних просторија које имају подну плочу на тлу, изводи се на термоизолацији $d=11\text{cm}$, у виду цементне кошуљице $d=7\text{cm}$ која се излива на PVC фолији. Под апартмана и локала се изводи као пливајући под са звучном изолацијом $d=3\text{cm}$, са PVC фолијом и цементном кошуљицом која се армира полипропиленским влакнима. Завршна обрада подова у апартманима, пословним просторима и заједничким комуникацијама је гранитна керамика на постављена на лепку.

Све цементне кошуљице ће бити одвојене од зидова стиропором $d=3\text{cm}$ због спречавања преноса звука кроз конструкцију.

Околне пешачке приступне стазе се изводе од бехатон плоча $d=6\text{cm}$ са бочним падом према околном терену, у паду 2% од објекта. Колска интерна саобраћајница и отворени паркинг се изводе од бехатон плоча дебљине $d=8\text{cm}$, као и паркинг места на парцели.

ПРИКАЗ ВРСТА И КОЛИЧИНА ПОЛУТАНАТА ВАЗДУХА, ОТПАДНИХ ВОДА, ТЕЧНИХ ОТПАДНИХ МАТЕРИЈА, ЧВРСТОГ ОТПАДА, ЕМИСИЈА БУКЕ И ВИБРАЦИЈА

У поступку процене утицаја разматрани су сви аспекти потенцијалних утицаја на животну средину. У циљу превенције, спречавања, смањења, отклањања и минимизирања могућих штетних утицаја на животну средину, треба планирати, пројектовати, спровести и спроводити мере заштите и мониторинга у свим фазама реализације, редовног рада и за слушај престанка рада планираног Пројекта.

На основу претходно изложене анализе карактеристика локације и окружења, идентификације извора загађивања, процене постојећег стања животне средине, карактеристика и специфичности предметне делатности, могу се предвидети и проценити могући негативни утицаји на животну средину. Могуће промене и утицаје

на животну средину, односно њено угрожавање од стране предметног Пројекта потребно је разматрати са више аспеката:

- утицаји у току реализације Пројекта,
- утицаји у току редовног рада Пројекта и
- утицаји у случају престанка рада Пројекта.

Такође, утицаји могу бити краткорочни, односно тренутни, могу се периодично или повремено понављати, а могу бити и континуални утицаји на животну средину. Утицаји могу бити кумулативни и синергијски, односно да испуштањем истих или сличних отпадних материја у животну средину, без обзира што се ради о малим количинама, временом доведу до нарушавања стања животне средине, или да додатно повећају количину испуштених штетних материја и тако доведу до прекорачења максималних концентрација полутаната у води, ваздуху, земљишту.

Утицаји у току реализације Пројекта - Уређење и припрема терена за реализацију туристичког комплекса, генерално доводе до утицаја и промена у простору и животnoj средини, које су углавном ограничене на локацију где се изводе радови, али и у непосредном окружењу. Планирана изградња туристичког комплекса и уређење терена мора бити дефинисана и усклађена са природним карактеристикама и вредностима локалитета, а у циљу очувања пејзажно-предеоних вредности простора и спречавања негативних утицаја, потенцијалног угрожавања и деградације. Утицаји на животну средину, који могу настати приликом извођења радова, су просторно ограничени и привременог су карактера, а могу се манифестовати повећаним нивоом буке и појавом вибрација, емисијом издувних гасова која потиче од рада механизације са градилишта и меродавних транспортних средстава, развејавањем честица прашине приликом земљаних радова као и честица од коришћених грађевинских материјала. Промене у простору, са аспекта коришћења земљишта су трајне, иреверзибилне и догодиле су се у претходном периоду, с обзиром на то да је извршена пренамена земљишта. Карактеристике планираног технолошког система у погледу обима грађевинских захвата немају негативних последица у погледу промене динамике и режима подземних вода. Ерозија тла као негативни утицај који може бити спречен или умањен мерама заштите од ерозије. Током фазне изградње туристичког комплекса очување се карактер мирног планинског простора за одмор, рекреацију, рехабилитацију, боравак у природи и спортске активности. Реализација туристичког комплекса и садржаја у функцији одрживог туризма заснована је на еколошким принципима, оптималан степен заузетости и изграђености простора, оптималан број корисника простора са минималним утицајем на аутохтоне екосистеме, природне вредности и заштићене врсте. Приликом реализације туристичког комплекса неопходна је примена традиционалних форми и природних материјала у највећој могућој мери, као и примена принципа визуелне препознатљивости и интегрисаности у природни амбијент.

Утицаји у току редовног функционисања туристичког комплекса, односно боравак корисника простора - Не представљају утицаје од посебног значаја на животну средину. У току редовног функционисања туристичког комплекса концентрација становништва и корисника услуга ће бити повећана. Не очекују се значајне емисије аерополутаната и буке, с обзиром на пројектоване саобраћајнице, нивелацију терена и организације у простору. Концентрација становништва и корисника простора условљава и концентрацију моторних возила на локацији и приступном путу. Интензитет саобраћаја на локацији биће низак, а с обзиром на капацитет предметног Пројекта, отвореност и проветреност локације, пројектовано заштитно зеленило, емисија специфичних аерополутаната неће бити значајна - не очекује се достизање ГВИ ни при изразито неповољним метеоролошким условима. Уз уградњу таложника-сепаратора масти и уља за потенцијално зауљене атмосферске воде и подова гаража и прикључење интерне фекалне канализације на јавну канализациону мрежу,

спречиће се загађивање површинских и подземних вода и земљишта. У току боравка корисника простора на локацији Пројекта ствараће се отпадне материје: отпад за чије управљање су пројектоване мере, у складу са условима Целине „ЕН“ (комплекс „Етно Село“), у површинама које су планиране за туризам (смештајни капацитети). Настали отпад, као последица основне функције планираног објекта (комунални, рециклабилни, биоразградиви отпад, отпадно јестиво уље, санитарно-фекалне отпадне воде, условни чисте атмосферске воде и замашћене отпадне воде из кухиње) настајаће на локацији од боравка корисника услуга. Избор посуда за одлагање отпада мора бити сагласан условима надлежног комуналног предузећа. Изношење комуналног отпада ће се обављати контролисано и организовано, преко надлежног комуналног предузећа/оператера (који поседује дозволу за управљање отпадом), а што се потврђује Уговором о пружању услуга.

У циљу превенције, спречавања, смањења, отклањања и минимизирања могућих штетних утицаја на животну средину, треба планирати, пројектовати и спровести мере заштите и мониторинга животне средине.

МОГУЋИ АКЦИДЕНТИ

Удес (акцидент) је неочекивани, односно непредвиђени догађај који може угрозити становништво, запослене, животну средину или довести до материјалне штете. Процена ризика од акцидентних ситуација на локацији Пројекта може се извршити на основу идентификације потенцијалних хазарда и хазардних ситуација, процене вероватноће настанка и анализе последица удеса.

Поред идентификације, за процену ризика је потребно извршити и анализу последица која има за циљ да предвиди обим могућих ефеката удеса, величину штете и обим одговора на удес.

Прва фаза анализе повредивости је идентификација свих повредивих објеката на локацији и у његовом окружењу. Вулнерабилни објекти су сви на удес осетљиви и повредиви објекти и све оно што може бити под утицајем неконтролисаног ослобађања штетних материја (људи, материјална добра).

Акцидентне ситуације које могу настати на локацији планираног Пројекта: Фазна изградња туристичког комплекса у оквиру Целине „Етно насеље“ ПО+Сут+Пр+Гал+2С+2Пк, на кп.бр.1912/1 КО Брзеће, локалитет „Јарам“, општина Брус, а могу се предвидети су :

- процену нафтних деривата из ангажоване механизације за време извођења радова на припреми терена, изградњи туристичког комплекса и инфраструктурних прикључака и из моторних возила у току редовног рада од корисника и запослених;
- пожар у објекту.

У току реализације планираног Пројекта, припреме и уређивања локације, изградње објекта и пратећих садржаја, у случају хазардног просипања или случајног процену нафтних деривата и осталих флуида из ангажоване грађевинске и друге механизације, може доћи до потенцијалног загађивања земљишта, површинских и подземних вода. У случају таквог акцидента, обавезна је хитна интервенција и поступање на санацији терена. Тако настали отпад има карактеристике опасног отпада, захтева хитно обустављање радова и санацију терена захваћеног загађењем. Са тако насталим отпадом поступати у складу са Правилником о начину складиштења, паковања и обележавања опасног отпада („Сл. гласник РС”, бр. 92/10 и 77/21). Важна чињеница је и то да, уколико до акцидента дође, количина испуштених нафтних деривата је мала (максимално запремина једног резервоара) тако да ће потенцијалне последице бити мале и локалног карактера.

У току редовног рада могући акциденти су просипање/изливање нафтних деривата из возила на локацији, од корисника и запослених.

МЕРЕ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

У циљу спречавања свих значајних негативних утицаја и последица по животну средину, живот и здравље локалног становништва и свих корисника простора, природних ресурса, природних и културних вредности амбијенталне целине, спречавања еколошких конфликта у простору, кумулативних и синергијских негативних дејства током реализације, редовног рада, за случај акцидента или трајног престанка рада планираног Пројекта, Студијом се прописују мере превенције, отклањања, спречавања, минимизирања и свођења у законске оквире и еколошку прихватљивост, свих значајних негативних утицаја на животну и друштвену средину.

Мере заштите животне средине обухватају техничке мере и решења, односно организационе мере и услове ималаца јавних овлашћења, којим се дефинише поступање при контроли, одржавању и превенцији значајних негативних утицаја и последица по становништво и животну средину. Техничке и организационе мере за спречавање, ублажавање и минимизирање потенцијалних загађења животне средине, односно спречавање негативних утицаја на здравље људи и квалитет животне средине у окружењу, у току припремних радова, у току грађења, за време редовног рада планираног комплекса, у случају удесног загађења, односно за случај престанка рада Пројекта.

На основу пројектне документације, услова ималаца јавних овлашћења, на основу процењених карактеристика животне средине предметне зоне, утврђени су потенцијално значајни утицаји, дефинисани угрожени медијуми животне средине и прописане мере.

Након исходавања сагласности на Студију о процени утицаја од стране надлежног органа, мере прописане Студијом постају обавезујуће при изradi пројекта за извођење и за Носиоца Пројекта. Свака мера заштите животне средине мора бити у складу са важећом законском регулативом Републике Србије.

Мере превенције, мере за смањивање или спречавање штетних утицаја и мере заштите морају се планирати и проводити у складу са законском регулативом у свим фазама реализације, редовног рада, за случај акцидента или престанка рада планираног Пројекта и то:

- Мере заштите које су предвиђене законом и другим прописима, нормативима, стандардима и роковима за њихово достизање;
- Мере заштите у току изградње објекта, пратећих садржаја и инфраструктуре планираног Пројекта;
- Мере заштите у току редовног рада Пројекта;
- Мере заштите у случају акцидента;
- Мере заштите у случају престанка рада Пројекта.

Мере које су предвиђене законом и другим прописима, нормативима и стандардима и роковима за њихово спровођење

1. Законска регулатива која регулише област заштите и управљања животном средином, приказана је у Поглављу 1.1. Законска регулатива релевантна за изradу Студије о процени утицаја на животну средину. Поштовање законске регулативе је обавезујуће за Носиоца Пројекта, независно од мера прописаних овом Студијом. Носилац Пројекта је у обавези да при изradi пројектне документације, исходавању дозвола, изградњи и редовном раду туристичког комплекса испоштује и спроведе мере које се директно односе на заштиту животне средине или су у индиректној вези са заштитом животне средине, прописане следећим законским и подзаконским прописима:

- Закон о заштити животне средине („Сл. гласник РС“, бр. 135/04, 36/09, 36/09 - др. закон, 72/09-др.закон, 43/11-одлука УС, 14/16, 76/18 и 95/18-др.закон);

- Закон о процени утицаја на животну средину („Сл. гласник РС”, бр. 135/04 и 36/09);
- Закон о планирању и изградњи („Сл. гласник РС”, бр. 72/09, 81/09-исправка, 64/10 - одлука УС, 24/11, 121/12, 42/13-одлука УС, 50/13-одлука УС, 98/13-одлука УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19-др. закон, 9/20, 52/21 и 62/23);
- Закон о заштити природе („Сл. гласник РС”, бр. 36/09, 88/10, 91/10-исправка, 14/16, 95/18-др.закон и 71/21) ;
- Закон о националним парковима („Сл. гласник РС”, бр. 84/15 и 95/18 (др. закон));
- Закон о водама („Сл. гласник РС”, број 30/10, 93/12, 101/16, 95/18 и 95/18-др. закон);
- Закон о заштити ваздуха („Сл. гласник РС” бр. 36/09, 10/13 26/21-др.закон);
- Закон о заштити земљишта („Сл. гласник РС” бр. 112/15);
- Закон о заштити од буке у животној средини („Сл. гласник РС”, бр. 96/21),
- Закон о управљању отпадом („Сл. гласник РС”, бр. 36/09, 88/10, 14/16 и 95/18-др. закон и 35/23);
- Закон о климатским променама („Сл. гласник РС”, бр. 26/21);
- Закон о потврђивању Кјото протокола уз оквирну Конвенцију Уједињених нација о промени климе („Сл. гласник РС – Међународни уговори”, бр.88/07);
- Закон о потврђивању оквирне Конвенције Уједињених нација о промени климе, са анексима („Сл. лист СРЈ-Међународни уговори”, бр. 2/97);
- Закон о заштити од пожара („Сл. гласник РС” бр. 111/09, 20/15, 87/18-др. закон, 87/18, 87/18-др. закон);
- Закон о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама („Сл. гласник РС”, бр. 87/18);
- Закон о културним добрима („Сл. гласник РС”, бр. 71/94, 52/11- др. закон, 52/11 - др. зако), 99/11 - др. закон, 6/20 - др закон, 35/21 – др. закон и 129/21);
- Закон о општем управном поступку („Сл. гласник РС”, бр. 18/16 и 95/18 – аутентично тумачење);
- Уредба о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину („Сл. гласник РС”, бр. 114/08);
- Уредба о учешћу јавности у изради одређених планова и програма у области заштите животне средине („Сл. гласник РС”, бр. 117/21);
- Уредба о режимима заштите („Сл. гласник РС”, бр. 31/12);
- Уредба о еколошкој мрежи („Сл. гласник РС”, бр. 102/10);
- Уредба о условима за мониторинг и захтевима квалитета ваздуха („Сл. гласник РС” бр. 11/10, 75/10 и 63/13);
- Уредба о граничним вредностима емисија загађујућих материја у ваздух из стационираних извора загађења, осим постројења за сагоревање („Сл. гласник РС”, бр. 111/15 и 83/21);
- Уредба о мерењима емисија загађујућих материја у ваздух из стационарних извора загађивања („Сл.гласник РС”, бр. 5/16);
- Уредба о класификацији вода („Сл. гласник РС”, бр. 5/68);
- Уредба о граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање („Сл. гласник РС”, бр. 67/11, 48/12 и 1/16);
- Уредба о граничним вредностима загађујућих материја у површинским и подземним водама и седименту и роковима за њихово достизање („Сл. гласник РС”, бр. 50/12);
- Уредба о граничним вредностима загађујући, штетних и опасних материја у земљишту („Сл. гласник РС”, бр. 30/18 и 64/19);
- Уредба о граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање („Сл. гласник РС”, бр. 67/11, 48/12 и 1/16);

- Уредба о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке у животној средини („Сл. гласник РС” бр. 75/10);
 - Правилник о садржини Студије о процени утицаја на животну средину (Сл. гласник РС”, бр. 69/05);
 - Правилник о националној листи индикатора заштите животне средине („Сл. гласник РС”, бр. 37/11);
 - Правилник о проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива („Сл. гласник РС”, бр. 5/10, 47/11, 32/16 и 98/16);
 - Правилник о критеријумима за издвајање типова станишта, о типовима станишта, осетљивим, угроженим, ретким и за заштиту приоритетним типовима станишта и о мерама заштите за њихово очување („Сл. гласник РС”, бр. 35/10);
 - Правилник о специјалним техничко-технолошким решењима која омогућавају несметану и сигурну комуникацију дивљих животиња („Сл. гласник РС”, бр. 72/10);
 - Правилник о условима које морају испуњавати прихватилишта за збрињавање заштићених дивљих животиња („Сл. гласник РС”, бр. 15/12);
 - Правилник о еколошкој мрежи („Сл. гласник РС”, бр. 102/10);
 - Правилник о опасним материјама у водама („Сл. гласник РС”, бр.31/82);
 - Правилник о категоријама, испитивању и класификацији отпада („Сл. гласник РС”, бр. 56/10, 93/19 и 39/21);
 - Правилник о листи мера превенције стварања отпада („Сл.гласник РС”, бр. 7/19);
 - Правилник о обрасцу Документа о кретању отпада и упутству за његово попуњавање („Сл. гласник РС”, бр. 114/13);
 - Правилник о обрасцу Документа о кретању опасног отпада, обрасцу претходног обавештења, начину његовог достављања и упутству за њихово попуњавање („Сл. гласник РС”, бр. 17/17);
 - Правилник о начину складиштења, паковања и обележавања опасног отпада („Сл.гласник РС” бр.92/10 и 77/21);
 - Правилник о методама мерења буке, садржини и обиму извештаја о мерењу буке („Сл. гласник РС”, бр. 139/22
2. У поступку припреме, а пре почетка извођења радова на локацији, потребно је да извођач радова уради елаборат о уређењу градилишта; обезбеди потребан простор за складиштење материјала који се користи при извођењу радова; према дефинисаној технологији извођења радова на ископу материјала одредити место за одлагање вишка материјала, за привремено одлагање грађевинског материјала и грађевинског отпада и обезбеди ангажовање исправне механизације и средстава рада, а градилиште обезбедити сагласно условима надлежног органа.
3. Градилиште је потребно организовати на минималној површини потребној за његово функционисање, а манипулативне површине просторно ограничити. Радове изводити у простору градилишта у складу са грађевинском дозволом, а све етапе радова правовремено пријавити надлежним службама, органима локалне самоуправе и организацијама које су условиле надзор. Максимално користити постојећу саобраћајну инфраструктуру за прилаз локацији.
4. Приликом уређивања терена за изградњу, у зони извођења радова, потребно је поштовати услове заштите, безбедности и сигурности рада и спречити

потенцијално штетне утицаје на животну средину на локацији и непосредном окружењу.

5. На дубинама већим од 2m, материјал је потребно избацивати поступно. Уколико се наиђе на подземне воде исту одстранити из рова најпогоднијим путем без нарушавања стабилности непосредног терена.
6. Приликом грађевинских радова, у току летњих месеци, смањити запрашеност ваздуха орошавањем грађевинског шута и осталог материјала.
7. У оквиру градилишног комплекса, дефинисати простор који ће служити за паркирање радне механизације.
8. У зони радова је забрањено сервисирање, поправка, одржавање, допуна горива ангажоване механизације и машина; у случају изузетне потребе, обавезне се мере заштите и коришћење заштитне опреме и посуда.
9. У зони радова на припреми терена за градњу и процесу изградње, спречити просипање, изливање нафтних деривата, угља, мазива и депоновање материјала ван простора који су за то намењени.
10. На градилишту, у оквиру комплекса, обавезно је обезбедити сорбент (песак, зеолит или други сорбент) за случај удесног просипања или изливања штетних материја (нафте, нафтних деривата). Сорбент мора бити постављен на обележеном, видном и доступном месту на градилишту.
11. За случај удесног изливања или просипања нафтних деривата, угља, мазива, на локацији градилишта обавезно је прво спречити даље истицање или просипање, место удеса посути зеолитом, песком или другим сорбентом; тако настао отпад одложити у посебне судове и даље збринуте преко овлашћеног оператера (са Дозволом за управљање опасним отпадом, уз обавезан Документ о кретању опасног отпада).
12. У оквиру комплекса градилишта, на обележеном простору, поставити посуде за одлагање чврстог комуналног отпада који настаје од боравка запослених. Контејнере за одлагање комуналног отпада поставити тако да визуелно буду мање уочљиви а комуникацијски добро приступачни за меродавна возила (камионе смећаре). Одвожење-изношење комуналног отпада организовати преко надлежног комуналног предузећа.
13. На предметном градилишном комплексу и непосредном окружењу, забрањено је формирање одлагалишта вишка материјала и грађевинског шута. Сав вишак материјала и грађевински шут од уређења терена и поступка изградње са локације евакуисати, према условима надлежног комуналног предузећа.
14. Интерни саобраћај у комплексу градилишта (транспортна возила, грађевинска механизација) организовати тако да се минимизира вероватноћа саобраћајних и других незгода, рад у празном ходу, подизање прашине и стварање импулсне буке.
15. При извођењу радова градилиште мора бити обезбеђено тако да се смањи и минимизира утицај на квалитет ваздуха, појаву и трајање буке (за случај интензивних радова и ангажовање тешке механизације у дужем временском периоду треба поставити заштитне баријере за смањење негативних утицаја аерозагађења и интензитета буке).
16. У колико се у току радова наиђе на геолошка или палеонтолошка налазишта (геолошко-палеонтолошко-фосили или минеролошко-петрографског порекла-минерали, кристали и слично) за које се предпоставља да има својство природног споменика или која би могла представљати заштићену природну вредност, Носилац Пројекта је дужан да о налазу обавести надлежни орган

ресорног Министарства за послове заштите животне средине и предузме мере заштите од уништења, оштећења или крађе до доласка овлашћеног лица.

17. У случају да се током радова наиђе на објекте археолошког карактера, односно споменике културе, Носилац Пројекта је дужан да одмах обавести надлежни Завод за заштиту споменика културе, односно предузме све мере како се налаз не би оштетио или уништио до доласка овлашћеног лица.
18. У случају прекида радова на градилишту из било ког разлога, обавеза је да се у потпуности обезбеди градилишни комплекс, у складу са важећом регулативом.
19. Након завршетка свих радова на реализацији планираног туристичког комплекса и пратеће инфраструктуре, уклонити све вишкове грађевинског материјала, опрему и механизацију, а све деградиране површине санирати и пејзажно уредити, према захтеву локације.

8.2. Мере које ће се предузети у случају удеса

8.2.1. Мере превенције удесних ситуација

20. Током припреме локациј за реализацију Пројекта, обавеза Носиоца Пројекта је да обезбеди добру саобраћајну доступност локацији, односно приступну саобраћајницу за брзу интервенцију у случају хаварије или другог акцидента.
21. Ватрогасна опрема мора бити увек у приправности за дејство. Обавезан је дневни визуелни преглед опреме и редовна контрола, у складу са Законом о заштити од пожара („Сл. гласник РС”, бр. 111/09, 20/15, 87/18 и 87/18-др. закон). Обезбедити приступ ватрогасних возила.
22. Све електроинсталације контролисати и одржавати у исправном стању, по успостављеној динамици контроле, према законским прописима и условима заштите од пожара.
23. Обавеза Носиоца Пројекта је да изврши обуку запослених за случај настанка удеса за:
 - адекватно реаговање и одговор на удес;
 - брзо опажање ситуације која се разликује од очекиване;
 - брзо алармирање надлежних и одговорних лица и служби која организују акцију ефикасног локализовања и санирања последица, што представља важан предуслов како за настанак, тако и за спречавање ширења удеса.
24. Носилац Пројекта је у обавези да стриктно спроводи мере заштите од пожара и мера заштите и безбедности на раду, у складу са важећом законском регулативом и условима надлежног органа противпожарне полиције.
25. Хидрантску мрежу и противпожарне апарате потребно је испитивати и вршити сервисирање, од стране овлашћене установе или сервиса и о томе водити евиденцију, у складу са важећим прописима.
26. Приступни пут за ватрогасна возила мора бити увек слободан и на њему није дозвољено паркирање и заустављање других возила, нити постављање било којих других препрека које ометају ватрогасну интервенцију.
27. Ватрогасна опрема мора бити увек у приправности за дејство; обавезан је дневни визуелни преглед опреме и редовна контрола, у складу са Законом о заштити од пожара („Сл. гласник РС”, бр. 111/09, 20/15, 87/18 и 87/18-др. закон).
28. Неопходно је извести одговарајући систем противпожарне заштите у складу са Законом о заштити од пожара („Сл. гласник РС, бр. 11/09, 20/15, 87/18-3-др.

закон, 87/18-41 и 87/18-50-др. закон). Посебну пажњу посветити обуци и контроли запослених као и квалитету противпожарне опреме.

29. Неопходно је извести одговарајући систем противпожарне заштите у складу са Законом о заштити од пожара („Сл. гласник РС, бр. 11/09, 20/15, 87/18-3-др. закон, 87/18-41 и 87/18-50-др. закон). Посебну пажњу посветити обуци и контроли запослених као и квалитету противпожарне опреме.

30. Опште мере из области заштите од пожара:

- урадити Упутство о начину понашања запослених у случају пожара/удеса;
- пут за евакуацију унутар објекта мора да буде раван, увек слободан и незакрчен и прописно означен бојама на поду;
- у објектима морају постојати увек исправни уређаји и прописан број ватрогасних апарата и других средстава за гашење пожара, са видно означеним местом њиховог држања и слободним приступом до њих;
- обавезно је уклонити све препреке које би представљале сметњу за ефикасно гашење евентуалних пожара;
- простор испред свих главних разводних ормана у објектима мора увек бити чист како би у случају пожара главни прекидач за искључење напона у објекту био доступан. ГРО мора бити стално закључан, а кључ од ормана на посебно означеном месту;
- прилази ПП апаратима, хидрантима и електричним разводним орманима морају увек бити слободни, најмање у размаку од 50 см;
- табле обавештења, упозорења и забране одређених активности морају бити истакнуте на видним местима;
- Пролази унутар објекта морају бити увек слободни и незакрчени ради лакше евакуације у случају пожара:
 - у случају снега саобраћајнице и прилазне путеве редовно чистити,
 - обавезно се придржавати упутстава за руковање и одржавање уређаја,
 - редовно вршити преглед и контролу уређаја,
 - по предвиђеном програму извршити обуку запослених радника из области ЗОП-а.

31. За случај удесног изливања или просипања отпадног уља или других нафтних деривата на локацији, обавеза Носиоца Пројекта/извођача радова је да обезбеди адекватан сорбент (зеолит, песак или други сорбент) за брз одговор на удесну ситуацију; за случај акцидента, обавезно је прво спречити даље истицање или просипање, место удеса посути зеолитом, песком или другим сорбентом; тако настао отпад одложити у посебне судове и даље збринути преко овлашћеног оператера који поседује дозволу за управљање опасним отпадом, уз обавезну евиденцију и документ о кретању опасног отпада.

32. Уколико током извођења радова дође до хаваријског изливања горива, уља, обавезно је уклањање дела загађеног земљишта и његова санација заменом и затрављивањем.

33. Коначно одлагање и чување загађеног сорбента уз контролу и надзор или уступање овлашћеном оператеру који поседује дозволу за управљање опасним отпадом, уз евиденцију и документ о кретању опасног отпада на даљу обраду према Правилнику о начину складиштења, паковања и обележавања опасног отпада („Сл. гласник РС”, бр. 92/10 и 77/21).

8.2.2. Мере одговора на удес

34. У случају пожара приступити гашењу противпожарним средствима на локацији, у складу са противпожарним правилима и упутствима.
35. У случају да пожар није локализован и угашен у зачетку, о томе одмах обавестити службу противпожарне заштите.
36. Извршити процену количине материјала који је у пожару био захваћен као и његове карактеристике; извршити карактеризацију отпада који је настао у пожару и даље са њим поступати у зависности од његових својстава.
37. Прикупити пепео, прашину, чађ, наталожену на локацији у циљу спречавања разношења ветром или спирања атмосфералијама.
38. Обавестити јавност и надлежне органе и институције о насталом акциденту и евентуалним последицама.

8.3. Планови и техничка решења заштите животне средине (рециклажа, третман и диспозиција отпадних материја, рекултивација, санација)

39. Обавеза Носиоца Пројекта је да обавести Управљача заштићеног подручја, ЈП Национални парк „Копаоник“, о свим планираним активностима и омогући присуство на предметном подручју у својству надзора над свим активностима и радовима.
40. Обавеза Носиоца Пројекта је да извођење радова фазне изградње туристичког комплекса на локацији „Јарам“ на Копаонику на кп.бр. 1912/1 све КО Брзеће, општина Рашка, изврши према правилима уређења и грађења која су дефинисана Просторним планом подручја посебне намене Националног парка „Копаоник“ и Изменама Плана детаљне регулације локалитета „Јарам“.
41. У поступку припреме, а пре почетка извођења радова на локацији, извођач радова је у обавези да уради Елаборат о уређењу градилишта; обезбеди потребан простор за складиштење материјала који се користи при извођењу радова; према дефинисаној технологији извођења радова, одредити место за одлагање вишка материјала, за привремено одлагање грађевинског материјала и грађевинског отпада и обезбеди ангажовање исправне механизације и средстава рада, а градилиште обезбедити сагласно условима надлежног органа.
42. При рашчишћавању терена и уређивању локације за изградњу објекта, приступне саобраћајнице, интерних градилишних саобраћајница и пратећих објеката и садржаја за формирање градилишта, уклањање вегетације свести на најмању меру, посебно вредних примерака вегетације и искључиво када је неопходно.
43. Приликом формирања нових зелених површина, засада, дрвореда, заштитног и декоративног зеленила, користити аутохтоне врсте. Избегавати употребу алергених врста. Забрањена је употреба инвазивних врста. У циљу заштите ендемореликтне врсте дневног лептира *Colias caucasiaca*, Straudinger, 1871, размотрити могућност садње биљке *Chamaecystis tommasinii* (Vis.) Rothm. (fam. Fabaceae), балканског ендемита, на одговарајућим површинама.
44. Реализацију објекта туристичког комплекса „Етно насеље“ на простору „Јарам“, предвидети у северозападном делу плана, како не би дошло до угрожавања простора који је Просторним планом подручја посебне намене Националног парка „Копаоник“ одређен као станиште врсте са статусом природних реткости - ендемолика врста дневног лептира *Colias caucasica*. Из наведеног разлога у источном делу планског простора потребно је одржати постојећи природни амбијент уз увођење искључиво шетачких стаза, стаза за нордијско скијање и других стаза са наменом за рекреацију, едукацију и слично, а којима се не ремете и не угрожавају природне реткости и равнотежа природне средине.

45. У циљу очувања оринтофауне, осветљење планирати у складу са одговарајућим техничким решењима, функцијом локације и потребама површина, а изворе светлости планирати а буду усмерени ка тлу.
46. Уколико се током радова наиђе на геолошко-оалеонтолошке или минералошко-петролошке објекте, за које се претпоставља да имају својство природног добра, извођач радова је дужан да обавести Министарство заштите животне средине, као и да преузме све мере заштите од уништења, оштећења или крађе до доласка овлашћеног лица.
47. Вишак земље који остаје по завршетку радова на изградњи туристичког комплекса, инфраструктуре и пратећих садржаја, организовано прикупити и уклонити са локације преко надлежног комуналног предузећа; овако настао вишак земље има употребну вредност и може се контролисано и организовано предавати заинтересованим лицима ради даљег коришћења.
48. Након завршетка свих радова на реализацији Пројекта, уклонити све вишкове грађевинског материјала, опрему и механизацију, а све деградиране површине санирати и уредити, према захтеву локације посебно (затравити, озеленити).
49. Обавеза Носиоца Пројекта је да успостави управљање отпадом, односно да за сваку врсту и категорију генерисаног отпада, током редовног рада, утврди поступање преко оператера који поседује дозволу за управљање предметним отпадом, који ће исти преузети на даљи третман или коначно одлагање.
50. Опрема и инсталације које се изводе морају бити атестиране и морају се одржавати према упутствима, сагласно нормама, стандардима и законским прописима, а технолошка опрема се мора редовно одржавати према упутству произвођача.
51. Обавеза Носиоца Пројекта је да врши управљање отпадом, у складу са одредбама Законом о управљању отпадом („Сл. гласник РС” бр. 36/09, 88/10, 14/16, 95/18-др.закон и 35/23) и Правилником о категоријама, испитивању и класификацији отпада („Сл. гласник РС”, бр. 56/10, 93/19 и 39/21).
52. За одлагање комуналног отпада до његове евакуације од стране надлежног комуналног предузећа, предвидети одговарајуће судове, контејнере и посебну просторију за складиштење дневне количине отпада.
53. Обезбедити контејнере за сакупљање отпада који се може рециклирати (папир, картон, стакло, пластика). Сакупљени рециклабилни отпад предавати овлашћеним оператерима, уз евиденцију и Документ о кретању отпада.
54. За сваки генерисани отпад потребно је склопити уговор са оператером који поседује Дозволу за управљање предметним отпадом, који ће исти преузети на даљи третман или коначно одлагање.
55. Биолошки отпад (отпад од хране и обраде намирница биљног и животињског порекла) се мора одвојено прикупљати у посебној просторији са расхладном комором у контејнерима са поклопцем, за дневно одлагање органских отпадака. Евакуација овог отпада са локације мора бити контролисана и организована преко надлежног комуналног предузећа.
56. Талог из таложника-сепаратора масти и уља (који ће бити постављени за третман отпадних вода из кухиње и третман потенцијално зауљених вода са саобраћајних површина и паркинга) представља опасан отпад и поступање мора бити усклађено са одредбама Правилник о начину складиштења, паковања и

обележавања опасног отпада („Сл.гласник РС“ бр.92/10 и 77/21). Чишћење сепаратора поверити Оператеру који поседује Дозволу за управљање опасним отпадом, уз обавезан Доумен о кретању опасног отпада.

57. Носилац Пројекта је у обавези да попуњава Документа о кретању опасног отпада, у складу са Правилником о обрасцу Документа о кретању опасног отпада, обрасцу претходног обавештења, начину његовог достављања и упутству за њихово попуњавање („Сл.гласник РС“, бр. 17/17).
58. Забрањено је испуштање непречишћених отпадних вода у животну средину и реципијент. Квалитет пречишћених вода, пре испуштања у реципијент, мора да одговара захтеваном нивоу квалитета, у складу законском регулативом.
59. Све потенцијално зауљене атмосферске воде, са манипулативних површина и интерних саобраћајница, пре упуштања у атмосферску канализацију, обавезно третирати на уређајају за третман таложнику-сепаратору уља и масти.
60. Отпадне воде од прања и одржавања гараже, такође морају бити каналисане и спроведене до сепаратора масти и уља.
61. Обавезна је уградња уређаја за мерење и регистровање количина испуштених пречишћених отпадних вода (мерача протока) и дефинисање мерног места за узимање узорка за испитивање квалитета пречишћених отпадних вода.

8.4. Мере случај престанка рада Пројекта

62. У случају престанка рада туристичког комплекса, Носилац Пројекта је дужан да предметну локацију доведе у просторно и еколошки прихватљиво стање, у складу са у складу са Законом о планирању и изградњи („Сл. гласник РС“, бр. 72/09, 81/09, 64/10-Одлука УС и 24/11 и 121/12, 42/13-одлука УС, 50/13-одлука УС, 98/13- одлука УС, 132/14, 145/14, 83/18,31/19, 37/19-др. закон, 9/20, 52/21 и 62/23) и Законом о заштити животне средине („Сл. гласник РС“, бр. 135/04, 36/09, 36/09-др. закон, 72/09-др. закон, 43/11-УС, 14/16, 76/18 и 95/18-др. закон) и осталим секторским законимасазадовољавајуће стање, сагласно законским прописима.
63. Сви радови и активности на уклањању опреме, инсталација и средстава рада, спровести на начин који неће изазвати загађивање животне средине, посебно земљишта и подземних вода, , у складу са процедуром прописаном Законом о планирању и изградњи („Сл. гласник РС“, бр. 72/09, 81/09, 64/10-Одлука УС и 24/11 и 121/12, 42/13-одлука УС, 50/13-одлука УС, 98/13- одлука УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19-др. закон, 9/20, 52/21 и 62/23); управљање отпадом, свих врста и категорија, мора бити у складу са Законом о управљању отпадом („Сл. гласник РС“, бр.36/09, 88/10, 14/16, 95/18-др. закон и 35/23) и подзаконским актима; санација, рекултивација/ремедијација загађених површина мора бити спроведена у складу са Законом о заштити животне средине („Сл. гласник РС“, бр. 135/04, 36/09, 36/09-др. закон, 72/09-др. закон, 43/11-УС, 14/16, 76/18 и 95/18-др.закон).
64. У случају трајног престанка рада, Носилац Пројекта је дужан да са локације безбедно и ефикасно уклони опрему и уређаје, као и сав заостали депонован материјал; да безбедно уклонити све отпадне материје, уз стриктно поступање у складу са одредбама Закона о управљању отпадом („Сл. гласник РС“, бр. 36/09, 88/10, 14/16, 95/18-др. закон и 35/23), Правилника о начину складиштења, паковања и обележавања опасног отпада („Сл. гласник РС“, бр. 92/10 и 77/21) и Правилника о условима и начину сакупљања, транспорта, складиштења и

третмана отпада који се користи као секундарна сировина или за добијање енергије („Сл. гласник РС”, бр. 98/10); да очисти сепараторе масти и уља преко овлашћеног оператера који поседује дозволу за управљање опасним отпадом, уз евиденцију и документ о кретању опасног отпада.

65. Дозвољена је промена намене објекта и дела објекта, у складу са прописаном Законом о планирању и изградњи („Сл. гласник РС”, бр. 72/09, 81/09, 64/10-Одлука УС и 24/11 и 121/12, 42/13-одлука УС, 50/13-одлука УС, 98/13- одлука УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19-др. закон, 9/20, 52/21 и 62/23) и Законом о процени утицаја на животну средину („Сл. гласник РС” бр. 135/04 и 36/09).
66. Отпад који настане при операцијама уређења локације после престанка рада комплекса туристичког комплекса у случају рушења објекта (грађевински отпад, бетон и шут), мора се уз евиденцију предати овлашћеним оператерима који поседују дозволе за управљање наведеним категоријама отпада.
67. Носилац Пројекта је у обавези да испразни садржај таложника - сепаратора масти и уља у складу са условима надлежног комуналног предузећа.
68. Извршити контролу инсталација интерне фекалне и кишне канализације, стање просторија у којима се одвијао редовни рад и у којима се вршило привремено чување отпада.
69. О операцијама које се предузму у случају престанка рада туристичког комплекса и предаји отпада и отпадних материја, водити евиденцију и о истом обавестити надлежни инспекцијски орган.

ПРАЋЕЊЕ ЗАГАЂЕЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ - МОНИТОРИНГ

Мониторинг животне средине представља праћење и контролу параметара квалитета животне средине. На основу резултата мерења, могу се утврдити штетни утицаји на животну средину и предузети одговарајуће мере у циљу очувања квалитета животне средине. Обавеза праћења стања, односно мониторинг животне средине дефинисана је Законом о заштити животне средине („Сл. гласник РС”, бр. 135/04, 36/09, 36/09-др. закон, 72/09 - др. закон и 43/11-одлука УС, 14/16, 76/18 и 95/2018-др. закон).

Основни циљ мониторинг система је да се обезбеди правовремено реаговање и упозорење на могуће негативне процесе и акцидентне ситуације, потпунији увид у стање основних чинилаца животне средине и утврђивање потреба за предузимањем додатних мера заштите, у зависности од степена угрожености и врсте загађења.

У предходним поглављима извршена је студијска анализа могућих значајних утицаја и потенцијалних последица до којих може доћи при реализацији и редовном раду планираног Пројекта, односно туристичког комплекса у оквиру Целине „Етно насеље”, на животну средину и локално становништво. У циљу спречавања, отклањања, минимизирања и свођења у законске оквири свих значајних утицаја на животну средину и становништво, прописане су мере заштите животне средине у Поглављу 8.0. Студије.

Поред прописаних мера заштите животне средине, као механизам превенције и заштите је еколошки мониторинг, односно Програм праћења утицаја на животну средину. Прописане мере еколошког мониторинга, Носилац Пројекта мора спроводити уз поштовање важеће законске регулативе. Осим интерне контроле и мониторинга рада Пројекта, за реализацију мониторинга биће задужене овлашћене – акредитоване лабораторије (институције, организације). Извештаји о резултатима мониторинга морају бити доступни и достављани надлежној еколошкој инспекцији.

Носилац Пројекта је у обавези да, у складу са Чланом 72. Закона о заштити животне средине („Сл. гласник РС“, бр. 135/04, 36/09, 36/09-др. закон, 72/09-др. закон и 43/11 - одлука УС, 14/16, 76/18 и 95/2018-др. закон):

- изради План и програм мониторинга, да води редовну евиденцију о мониторингу и да доставља извештаје, у складу са законском регулативом;
- преко акредитоване лабораторије, прати индикаторе емисија, односно индикаторе утицаја својих активности на животну средину, индикаторе ефикасности примењених мера превенције настанка или смањења нивоа загађења.

Програм праћења стања животне средине - мониторинг, дефинисан је као обавезан Законом о заштити животне средине („Сл. гласник РС“, бр.135/04, 36/09, 36/09 (др. закон), 72/09 (др. закон), 43/11 (УС), 14/16, 76/18 и 95/18 (др.закон)).

Носилац Пројекта је у обавези да прати:

- мониторинг квалитета отпадних вода из сепаратора масти и уља.

Редовно пражњење контејнера са комуналним отпадом преко јавног комуналног предузећа.

Рециклабилни отпад уступати овлашћеном Оператеру који поседује одговарајућу дозволу за управљање отпадом, уз обавезно попуњавање Документа о кретању отпада.

Органски (биоразградиви) отпад предавати Оператеру на даљи третман, уз обавезно попуњавање Документа о кретању отпада.

ЗАКЉУЧАК: У циљу спречавања свих значајних негативних утицаја и последица по животну средину, локалног становништва, природних и културних вредности амбијенталне целине, спречавања конфликта у простору, кумулативних и синергијских негативних дејства током реализације, редовног рада, за случај акцидента или трајног престанка рада планираног Пројекта, Студијом се прописују мере превенције, отклањања, спречавања, минимизирања и свођења у законске оквире и еколошку прихватљивост, свих значајних негативних утицаја на животну средину и кориснике простора.

Напомена: Носилац Пројекта је у обавези да води уредну евиденцију о извршеним мерењима, резултатима мерења и да еколошки мониторинг за предметни комплекс интегрише кроз доступност података, у мониторинг на нивоу града, када исти буде успостављен.